

Noordmans in beeld

Oepke Noordmans

Oepke Noordmans wordt op 11 juli 1871 in Oosterend (Littenseradeel) geboren. Hij is de oudste zoon van zijn ouders, die samen nog twee zonen zullen krijgen. Tot het gezin behoren ook nog kinderen uit het eerste huwelijk van zowel vader als moeder Noordmans, bovendien nog twee pleegkinderen. Het is een vriendelijke, ruimhartige familie, ze zijn goed voor hun personeel.

Oepke als kind

jongeling

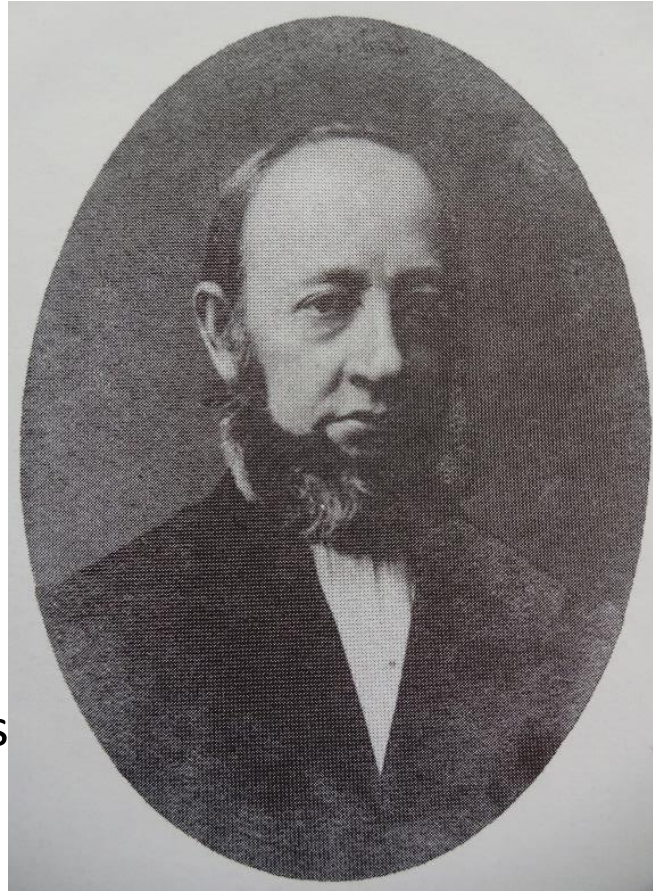
student in Leiden

De ouders van ds. Noordmans

Oepke komt uit een kerkelijk en zeer godsdienstig gezin. Zijn vader is niet alleen veehouder, maar ook lekentheoloog. Hij publiceert twee boekjes over theologische kwesties. Hij correspondeert ook met kerkelijke voormannen als dr. A. Kuyper en dr. Ph.J. Hoedemaker.

Durk Piers Noordmans

Gerbrig Oepkes
Noordmans-de Roos

Jeugdjaren

In 1879 verhuist het gezin Noordmans van Oosterend naar Scharnegoutum. Daar gaat Oepke ook naar de lagere school. In een brief uit 1954 schrijft hij: 'Wij liepen naar 't dorp tweekens heen en terug en die wandelingen, waaraan wij soms een militante vorm gaven, staan levendig in mijn herinnering.'

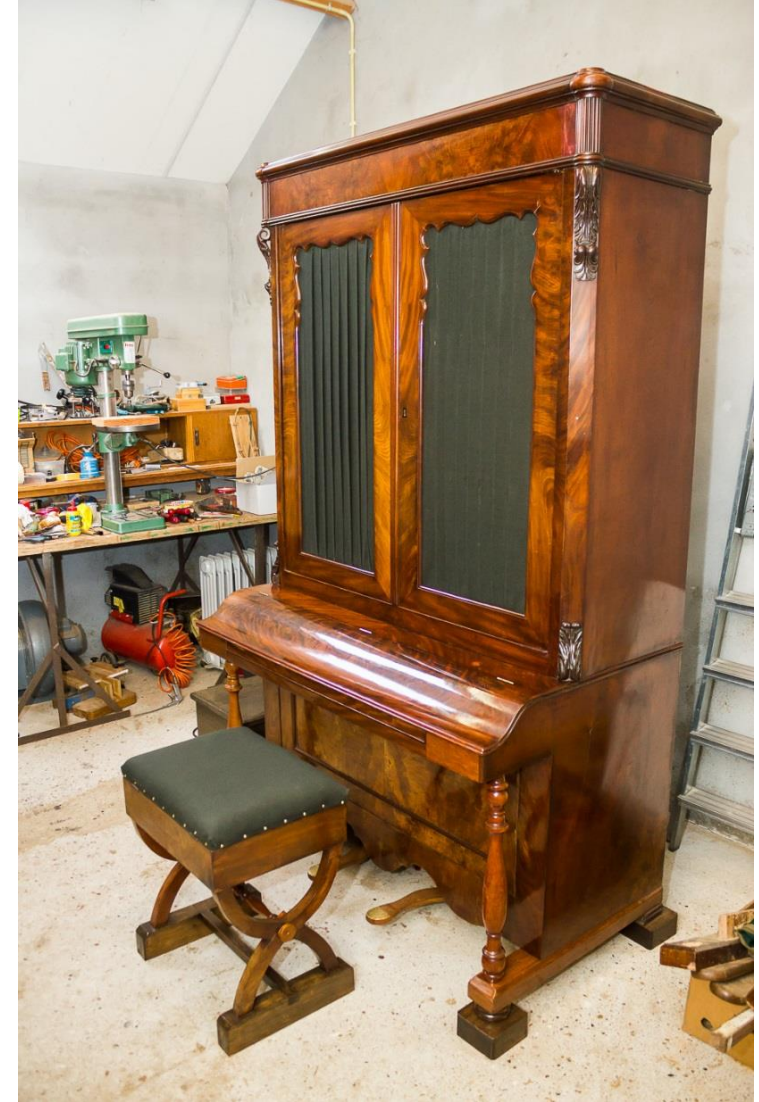
Eerste steen

Oepke Noordmans legt op
26 juli 1878 de eerste steen
van de nieuwe boerderij in
Scharnegoutum.

Huisorgel

In de boerderij van het gezin Noordmans stond een door de gebroeders Adema te Leeuwarden gebouwd huisorgel. Daar is veel bij gezongen. Noordmans bewaarde goede herinneringen aan die godsdienstoefeningen in huiselijke kring. Noordmans erfde het orgel. Tot op hoge leeftijd heeft hij er zelf ook op gespeeld. Het is thans eigendom van dr. J.D.Th. Wassenaar. Op de foto staat het instrument in de werkplaats van Henk Hoekjen te Nijverdal, die de kast en een deel van het binnenwerk gerestaureerd heeft. De rest van het binnenwerk is momenteel in restauratie bij de firma Pels & Van Leeuwen te 's-Hertogenbosch.

Bevordering Zetten

In augustus 1885 vertrekt Oepke naar Zetten, waar het eerste christelijke gymnasium in Nederland gevestigd is. Het initiatief daartoe is genomen door de plaatselijke predikant, F.P.L.C. van Lingen. De heer van Lingen raakt steeds meer in de ban van de Vrije Universiteit en de Doleantie. Vader D.P. Noordmans kan zich daar niet mee verenigen. Eind 1888 verlaat Oepke Zetten. Hij vervolgt zijn studie aan het stedelijk gymnasium te Sneek. In 1891 legt hij het eindexamen met goed gevolg af. Op de foto een cijferlijst waaruit blijkt dat Oepke een goede leerling is geweest.

G Y M N A S I U M	
G E T U I G S C H E	
voor <i>O. Noordmans</i>	
Hebreeuwsche Taal	
Grieksche Taal	4
Latijnsche Taal	4
Fransche Taal	4
Engelsche Taal	4
Hoogduitsche Taal	4
Hollandsche Taal	4
Geschiedenis	4
Aardrijkskunde	3
Rekenkunde	4
Algebra	4
Meetkunde	4
Bijbelsche Geschiedenis en Geloofsleer	<i>4</i>
Beteekenis der Cijfers.	
5	= uitmuntend.
4	= zeer goed.
3	= goed.
2	= redelijk.
1	= zwak.
0	= slecht.

Cum laude geslaagd

Noordmans begint zijn theologische studie in 1891 aan de Rijksuniversiteit te Leiden. Hij studeert er maar een jaar, tot en met zijn propedeutisch examen, waarvoor hij *cum laude* slaagt.

Na een lange tijd van ziekte – hij schreef zelf een keer over ‘een hoofdovertopping’ – zet hij zijn studie in Utrecht voort. Noordmans doet op 28 maart 1901 het kandidaatsexamen. Ook hiervoor slaagt hij *cum laude*.

Op 29 mei 1902 slaagt hij voor het kerkelijk examen.

Sta. Kantoer der Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen.
 Hm. Kantoer der Hollandsche IJzeren spoorwegaatschappij.
 Sw. Kantoer van een andere dan de bovengenoemde spoorwegaatschappij.
 Bn. Bijzondere telegraafbediening.
 Tls. Kantoer met telephonbediening.

RIJKSTELEGRAAF.

KANTOOR TE
SNEEK.

NR. Het Rijk vergoedt geen schade door het verlaten, vertragen of verloren gaan van een telegram veroorzaakt. Tenzij betaling van de reiskosten geschiedt voor elk telegram, dat na de aanname verloren geraakt of anderszins vertragd is. Wegens verzuiking, ten gevolge waarvan een telegram klachtwijzig zijnde niet heeft kunnen beruiken, wordt alleen terzake betaling toestaan voor telegrammen, waarvan de afdiening is verlangd.

Aangenomen te *Utrecht*, den *10* 190*1*, ten *2 u. 27* m. des *2* middags.
 Ontvangen te SNEEK, den *14* 190*1*, ten *4 u. 2* m. des *2* middags.
 (De tijd, hierboven opgegeven, is, voor zover Nederland betreft, berekend naar den meridiaan van Greenwich.)

VERKORTINGEN
 van
 bijzondere aanwijzingen in
 de telegrammen.

RP. = Antwoord betaald.
 XP. = Bode betaald.
 DP. = Duitgeld betaald.
 D. = Duitgeld.
 TC. = Collatievering betaald.
 TR. = Telegraaf restant.
 PO. = Post restant.
 RO. = Open boek-liden.
 MP. = Eigenhandig.
 TS. = Telephonbediening.

D. Noordmans pharmegorium
bode Sneek
Gisteravond
O. N.

Voor afschrift:

L. S.

Ordo Theologorum in Universitate Rheno-Traiectina,
 solenni instituta disquisitione, lege praescripta,

O. Noordmans

Candidatum Theologiae cum laude renunciavit.

Cuius rei hoc documentum ei tradi curavit.

Datum Traiecti ad Rhenum, die *28* m. *Martii* anni *1901*.

Ambtsperiode in Idsegahuizen-Piaam 1903-1910

Op 1 februari 1903 wordt Noordmans in het ambt van predikant bevestigd in de hervormde gemeente Idsegahuizen-Piaam, en wel door zijn zwager ds. H.C. Lambers uit Lunteren. De intredepreek gaat over Mattheüs 13: 3-9.

In de jubileumpreek '40 jaar ambt' zegt Noordmans over zijn eerste gemeente: 'Honderd zielen en twee kerken, schilderachtig gelegen plaatsjes aan de zee kust. (...) De dienst had 's morgens en 's middags bij toerbeurt plaats in de beide kerkjes. Van de honderd mensen was meestal meer dan de helft ter kerke.'

Hervormde kerk van Piaam toen en nu

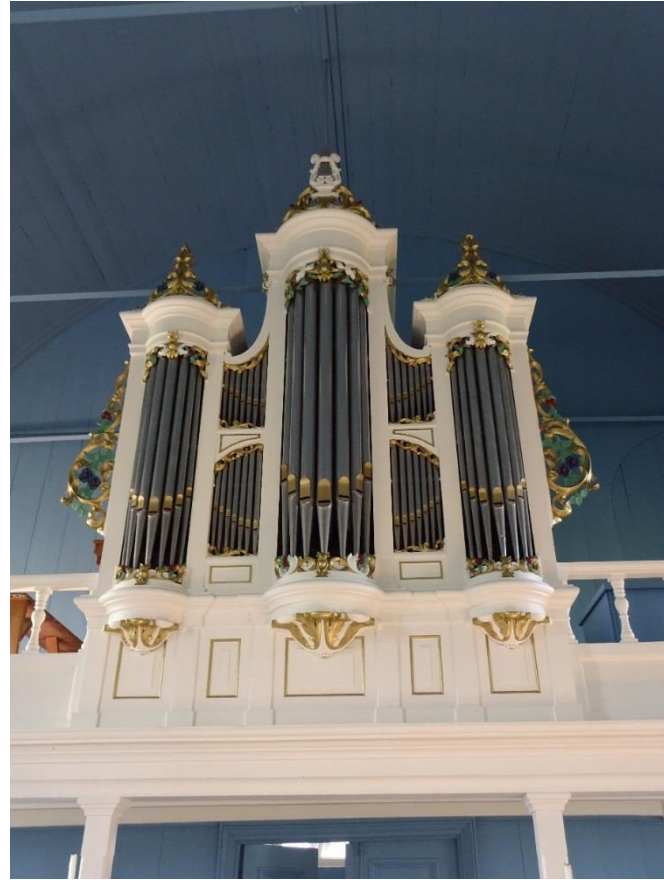
Hervormde kerk Piaam

Orgel in Idsegahuizen

Toen Noordmans predikant van hervormd Idsegahuizen en Piaam werd, beschikte de kerk van het eerstgenoemde dorp over een in 1889 gebouwd orgel. In de kerkvoogdijvergadering van 14 maart 1905 kwam de wenselijkheid om dit instrument (waarvan gezegd werd: 'dat langzamerhand meer dient om het gezang te bederven dan te verbeteren') te vervangen, aan de orde. Aan Noordmans werd volmacht gegeven om pogingen te doen daarvoor de nodige gelden te verzamelen. Zijn inspanningen hadden het gewenste resultaat. Begin 1909 meldde Noordmans aan zijn moeder dat het nieuwe (door de firma Bakker & Timmenga uit Leeuwarden gebouwde) orgel op 30 augustus van dat jaar in gebruik genomen zou worden en dat een dochter van Timmenga het instrument bij die gelegenheid zou bespelen. Noordmans heeft toen naar aanleiding van 2 Kon. 3: 15 gesproken, aldus de notulen van de kerkvoogdijvergadering van 18 december 1909.

Kerk Idsegahuizen

Periode Idsegahuizen-Piaam

In de toespraak bij zijn erepromotie in 1935 vertelt Noordmans over zijn ambtsperiode in Idsegahuizen-Piaam:

‘Mijn doctoraal sloeg ik over. Ik verzoek de jongeren hieraan geen voorbeeld te nemen. Het is niet de kortste weg om naar het doctoraat te promoveren. Toen ik in mijn vierde academische jaar naast de stof voor het kerkelijk examen de godsdienst van Israël en de dogmengeschiedenis bestudeerde, stelde ik mij voor in de pastorie de ethiek door te nemen. Maar gezellige collega's, het edele schaakspel en meerstemmige muziek brachten mij voorlopig daarvan af. Ik liet niet de studie, maar wel de handboekstudie varen en wendde mij tot de grote wereldlijke en kerkelijke schrijvers.’

Pastorie Idseghuizen toen en nu

De pastorie die Noordmans in Idsegahuizen bewoonde, is rond 1870 gebouwd. De pastorietuin was omzoomd door bomen. Blijkens enkele brieven waarin Noordmans verslag doet van groei en bloei van tal van gewassen, behoorde tot de tuin een gedeelte waarop groenten verbouwd werden.

In december 1908 werd de tuin onder handen genomen. In een brief van 16 december meldt Noordmans aan zijn moeder: 'De tuinman van Makkum is druk bezig mijn tuin te hervormen. Zoals u weet, was het achter het huis bouwgrond, die niet mooi was aangelegd. Er zijn nu vier man aan 't werk, en het begint er al heel aardig uit te zien. De tuin wordt nu veel vrijer, zodat andere mensen er niet in kunnen zien. Er komen wat appels en peren in, frambozen en kruisbessen + aardbeien. Het is een hele aardigheid te zien hoe alles nu verandert.'

Bijna een half jaar later kan Noordmans schrijven: 'Wat beginnen de bomen al prachtig uit te lopen. 't Wordt hier al groen rondom de pastorie. Mijn tuin wordt heel aardig.'

Noordmans in Sumar

Beroepsbrief Sumar

Suameer 4 april 1910

Den Wellevv Heer Ds O Noordmans
te Idsegahuizen

Wellevv Heer.

Hierby hebben wy het genoegen
U den beroepsbrief te zenden van onze
gemeente. Van harte hopen wy, dat U
het beroep naar onze gemeente moogt
aannemen!

Wy verwachten, dat U ons spoedig
met een bezoek zult vereenen, opdat wy
met elkander kennis zullen kunnen
maken.

Hoogachtend.

De kerkeraad der
Ned Herv Gem v Suameer
Ds U. Prins cons.
A. J. Hoekstra

Suameer, 4 april 1910

Den Weleerw. Heer Ds. O. Noordmans te Idsegahuizen

Eerw. Heer,

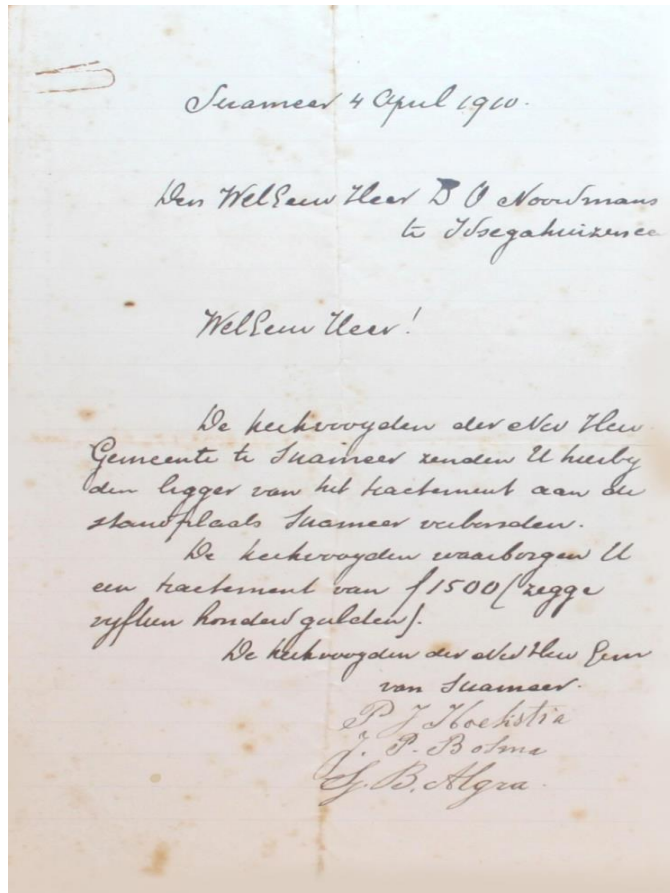
Hierbij hebben wij het genoegen U den beroepsbrief te
zenden van onze gemeente. Van harte hopen wij dat U dit
beroep naar onze gemeente moogt aannemen!

Wij verwachten dat U ons spoedig met een bezoek zult
vereeren, opdat wij met elkander kennis zullen kunnen
maken.

Hoogachtend

De kerkeraad der
Ned Herv Gem v Suameer
Ds U. Prins cons.
A.S. Hoekstra

Traktementsbrief

Suameer 4 April 1910

Den Weleerw. Heer Ds.O. Noordmans te Idsegahuizen

Weleerw.Heer!

De kerkvoogden der Ned Herv Gemeente te Suameer
zenden U hierbij den ligger van het tractement
aan de standplaats Suameer verbonden.

De kerkvoogden waarborgen U een tractement van
f 1500,- (zegge vijftien honderd gulden).

De kerkvoogden der Ned Herv Gem. van Suameer.

P.J. Hoekstra

J.P. Bosma

Sj. B. Algra

Op de 'Inteekenlijst' staan de jaarlijkse bijdragen van de gemeenteleden voor het traktement van de predikant.

Op de 'Inteekenlijst' staan de jaarlijkse bijdragen van de gemeenteleden voor het traktement van de predikant.

Ingeekentijst			
De ondergeteekenden verbinden zich om jaarlijks bij te dragen tot het tractement voor den predikant, den Wetw. Heer D. bij de Ned. Herv. Gemeente te Suameer, de som zooals die achter hunne namen is vermeld; zoo ook zich als voor hunne vijf- genamen bij voortijdten, tot zoelang er noemde predikant, alhier werkzaam is en om zulks op tijd aan Sterkvoogden te voldoen.			
Suameer 19			
Naam			
Woonplaats.			
Bedrag in letters.			
Gld. Ct.			
P. J. Hockstra	Suameer	zestig gulden	60
J. P. Botma		tien gulden	10
J. B. Algra		dertig gulden	30
A. J. Hockstra		veertig vijf gulden	45
W. Veltman		4	4
G. J. Hockstra		vijs en zestig gulden	45
Laan der Pijp		vijs gulden	15 00
Jan B. Algra		vijs en dertig gulden	35
E. L. Lijkelens		vijs gulden	5 00
L. A. Lijkelens		vijs en dertig gulden	35 00
Jan Jans Trigo		vijs gulden	15 00
J. B. Algra		twintig	20 00
J. B. Algra		tien gulden	10 00
J. F. de Boer		twee gulden	2 00
A. L. Lijkelens		vijs gulden	5 00
J. H. Hockstra		29 gulden	29 00
E. E. Boornstra		twee gulden vijs 2	2 50

Intrede in Sumar

Op 10 juli 1910 wordt ds. Noordmans door zijn aanstaande schoonvader ds. J. Oosterhuis van Suawoude bevestigd in Sumar. In deze dienst staat 1 Corinthe 2:7a centraal. Daar staat: 'Maar wij spreken de wijsheid Gods, bestaande in verborgenheid (...).'

Huwelijk

Vier dagen na zijn intrede, op donderdag 14 juli 1910, treedt ds. Noordmans in het huwelijk met mejuffrouw J.H. Oosterhuis.

O. Noordmans,
Herv. Pred.

en

J. H. Oosterhuis

*hebben de eer U kennis te geven van hun
voorgenomen huwelijk, waarvan de vol-
trekking D. V. zal plaats hebben op
14 Juli 1910.*

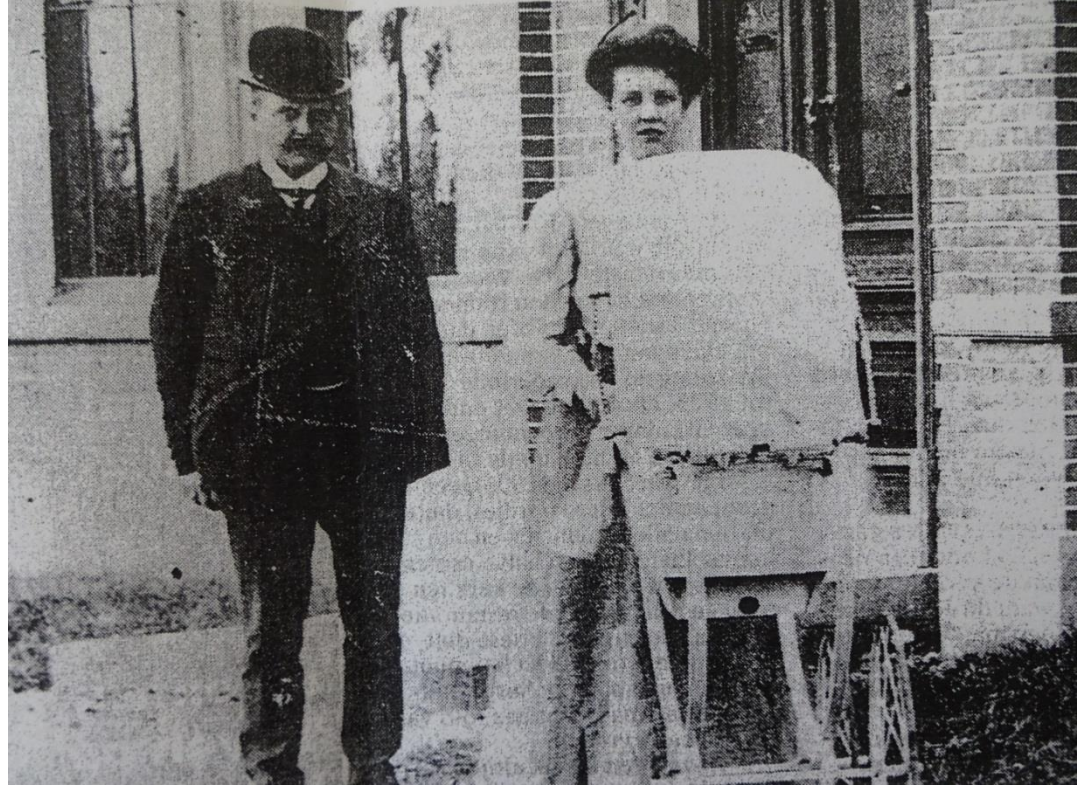
*Receptie: Woensdag 6 Juli nam. van
2 tot 5 uur te Suarwoude.*

*Issegahuizum, } 22 Juni 1910.
Suarwoude, }*

*Kerkelijke inzegening nam. 2 uur in de
Herv. Kerk te Suarwoude.*

Gezin

Uit het huwelijk van het echtpaar Noordmans-Oosterhuis worden drie kinderen geboren: in 1912 dochter Rutgerdina, in 1915 zoon Dirk Petrus en in 1923, zoon Johannes Arnoldus.

Dominee in Sumar

De periode in Sumar wordt geen sprookje. Er zijn grote economische en sociale verschillen tussen rijke en arme dorpsbewoners. Ds. Noordmans trekt zich dit aan, hij spreekt zich uit voor eerlijk loon voor de arbeiders. Er zijn veel conflicten met de kerkvoogdij dan wel kerkenraad, vooral over financiële kwesties.

Als er reparaties of onderhoud aan de pastorie moeten gebeuren, is het voor ds. Noordmans lastig om dat bij de kerkvoogdij voor elkaar te krijgen. Ook met het hoofd van de lagere school, tevens ouderling in de kerkenraad, botert het niet. Deze stelt voor om collectes voor de school te bestemmen en hij wil de kinderen een week langer schoolvakantie geven, dit alles tegen de zin van ds. Noordmans.

Het bezoeken van zieken is voor ds. Noordmans moeilijk. Het liefst trekt hij zich terug om te studeren en te schrijven.

De mensen in Sumar vinden zijn preken over het algemeen te moeilijk. Ds. Noordmans zelf ervaart de Sumarders als conservatief en bijgelovig.

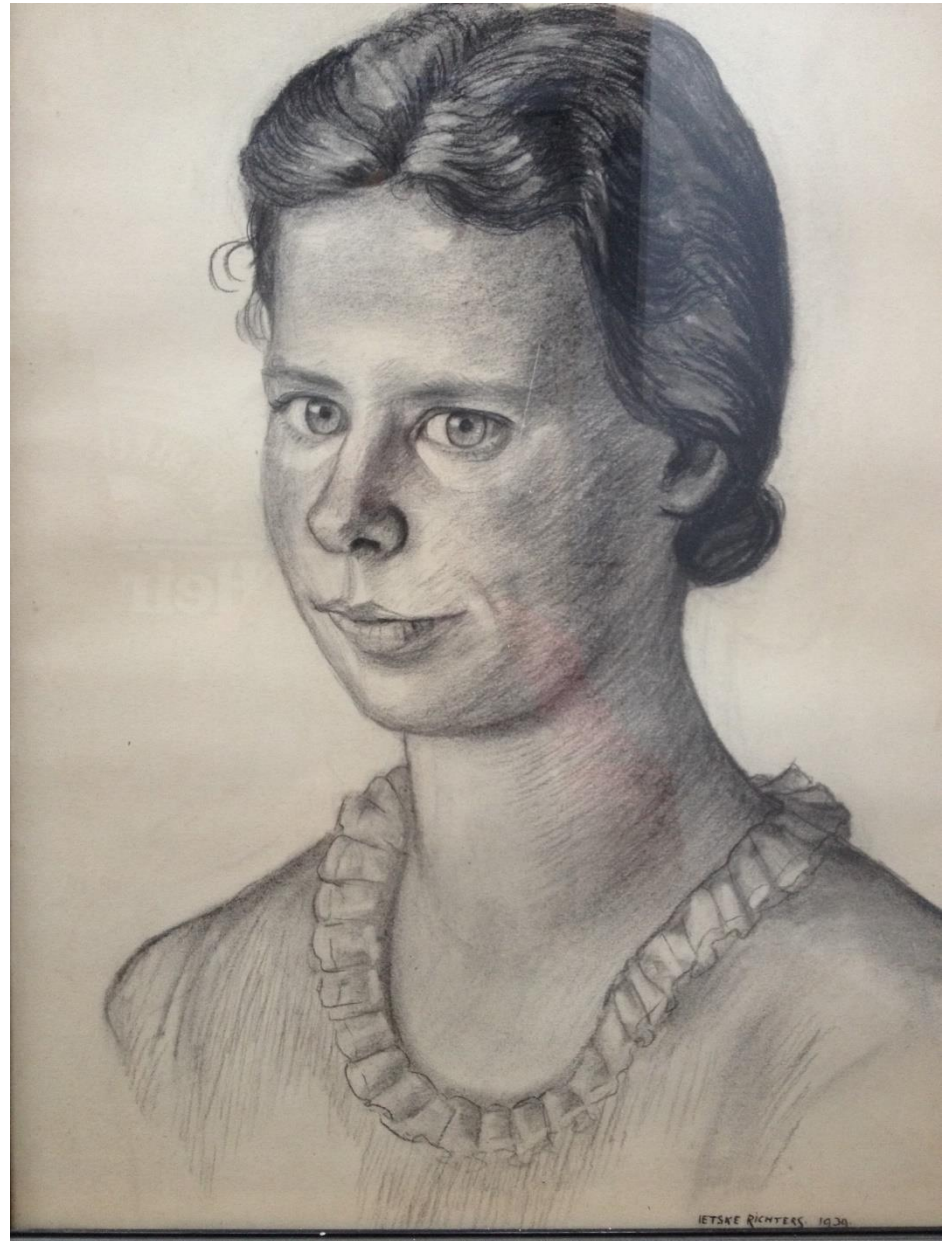
In de periode Sumar raakt ds. Noordmans betrokken bij het werk van de in 1918 opgerichte Bond van Nederlandse Predikanten.

Van 1921 tot 1927 is hij hoofdbestuurslid. Hij geldt als 'de grote ideoloog' van de bond.

Op de foto het gezin Noordmans met de kinderen Rutgerdina Adelpha en Dirk Petrus

Johanna Noordmans-
Oosterhuis (1939)

Hervormde pastorie aan de Greate Buorren

Gezin Noordmans bij de pastorie in 1912

Beroep Laren aangenomen

In 1922 ontving ds. Noordmans een beroep van de hervormde gemeente Laren. Hij nam het aan.

Suameer, 30 Nov. 1922

Eerw. Broeders,

Hierbij deel ik U mede, dat ik de toezegging van beroep naar Uwen gemeente, die 14 jl. november aan mij werd gedaan, aanneem. Moge onze toekomstige samenwerking tot heil van de gemeente strekken.

Aan den Kerkeraad der Nederduitsch Hervormde Gemeente te Laren (Gld)

Hoogachtend,

Uw dw. Medebroeder

O. Noordmans

Suameer, 30 Nov. 1922.

Eerw. Broeders.

Hierbij deel ik U mede, dat ik de toezegging van beroep naar Uwen gemeente, die 14 November jl. aan mij werd gedaan, aanneem. Moge onze toekomstige samenwerking tot heil van de gemeente strekken.

Hoogachtend,
Uw dw. Medebroeder,
O. Noordmans.

Aan de Kerkeraad der
Nederduitsch Hervormde
Gemeente te Laren (Gld.)

Periode Laren 1923-1943

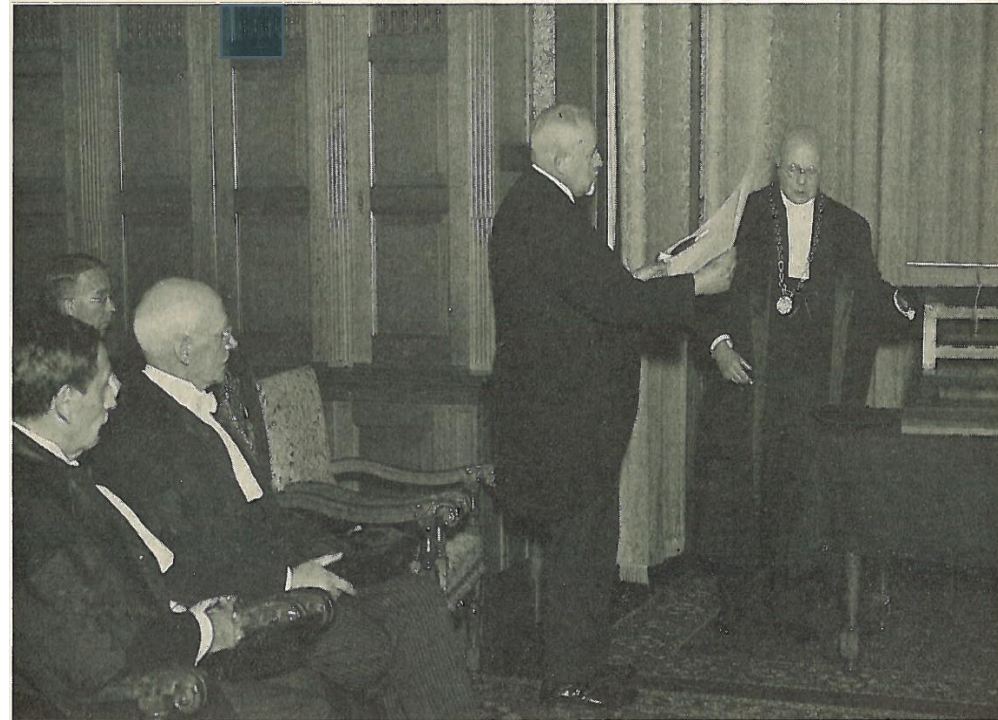
Op 25 maart 1923 werd ds. Noordmans door ds. T. Jansen Schoonhoven uit Almen bevestigd in zijn derde gemeente; Laren in Gelderland. Hij heeft hier de overige jaren van zijn ambtelijke dienst mogen vervullen.

Erepromotie in 1935

Op 16 oktober 1935 werd Noordmans het doctoraat *honoris causa* verleend, door de Rijksuniversiteit Groningen. Promotor was prof. dr. W.J. Aalders.

Van links naar rechts:
prof. dr. L. Polak Daniëls (rector-magnificus),
dr. O. Noordmans,
prof. dr. W.J. Aalders (erepromotor)

Bul van de erepromotie

Ambtelijke loopbaan

In 1928 viert ds. Noordmans zijn 25 jarig en in 1943 zijn 40 jarig ambtsjubileum.

In de Tweede Wereldoorlog gaat het leed niet aan het gezin Noordmans voorbij, in 1945 verliezen zij hun oudste zoon en broer Dirk Petrus.

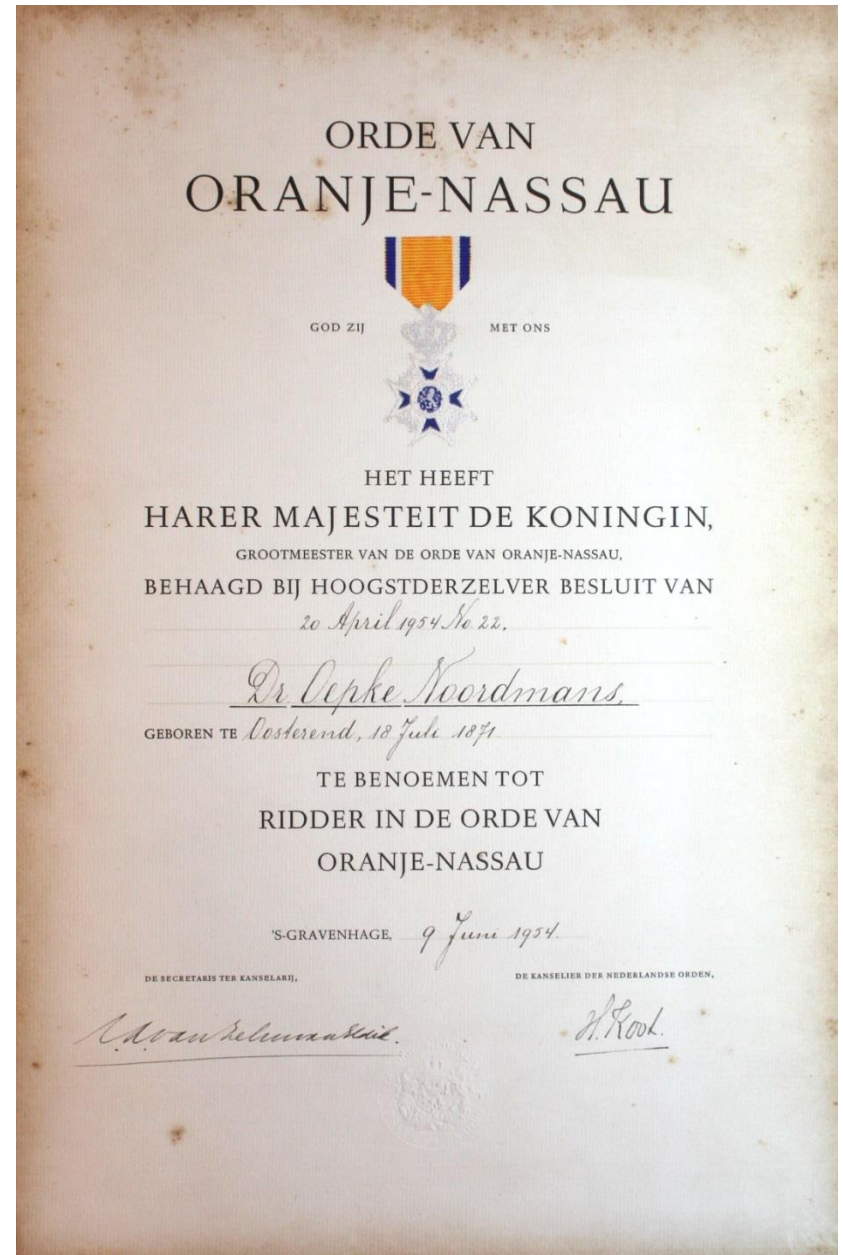
Inmiddels is ds. Noordmans op 31 december 1943 emeritus geworden. In 1945 vestigt hij zich in Lunteren. Op de foto het huis in Lunteren.

Ridder in de Orde van Oranje-Nassau

In 1954 wordt ds. Noordmans tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau benoemd.

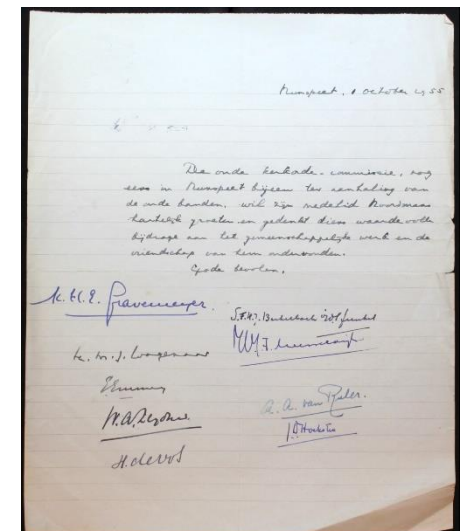
Hiernaast de bijbehorende oorkonde.

Laatste jaren

Ds. Noordmans blijft na zijn emeritaat actief. Hij schrijft vooral meditatieve teksten voor een theologisch tijdschrift, hij organiseert ook bijeenkomsten over de theologie van Karl Barth, in Arnhem. In 1949 verschijnen drie boeken van zijn hand en ds. Noordmans wordt veelvuldig om advies gevraagd op het gebied van kerkelijk werk onder andere door de synode.

Tijdens en na de Tweede Wereldoorlog was Noordmans lid van de commissie Werkgroep van de Nederlands Hervormde Kerk. Deze werkgroep kwam bijeen in Hotel de Valk te Nunspeet.

In 1950 wordt ds. Noordmans opgenomen in het Diaconessenhuis te Arnhem. De laatste jaren strijdt hij tegen een dodelijke ziekte die hem getroffen heeft. In deze periode komt hij dichterbij God. In zijn eigen woorden over het klimmen der jaren: 'Het is als met een bergbeklimmer: hoe verder hij gaat des te hoger hij stijgt.'

Ds. Noordmans overlijdt op zondag 5 februari 1956 en wordt op 9 februari begraven in Laren, na een rouwdienst in de hervormde kerk aldaar.

Nagedachtenis

In de jaren tussen 1978 en 2004 zijn alle publicaties en lezingen alsmede de correspondentie van ds. Noordmans gebundeld en uitgegeven in de Verzamelde Werken. Dit omvangrijke project resulteert in een serie van 11 banden.

In 2006 schenkt Johan Noordmans, de jongste zoon van het echtpaar Noordmans-Oosterhuis, de complete serie aan de drie gemeenten waar Noordmans predikant is geweest.

De als gevoelig theoloog omschreven Noordmans wordt geprezen om zijn boeiende taalgebruik, zijn creatieve beeldspraak en de vaak verrassende invalshoeken die hij in zijn werk gebruikt.

Pelgrimage

Ter gelegenheid van de verschijning van deel zes van de Verzamelde Werken van Noordmans heeft de redactie in mei 1985 een pelgrimage gehouden. Men is in Piaam gestart, vervolgens ging men via Oostereind, Scharnegoutum en Burgum, waar burgemeester Aad van Dulst op koffie trakteerde, naar de kerk in Sumar.

Op pelgrimage naar de dorpen van Oepke Noordmans

SUAMEER - Piaam, Idsegahuizum, Scharnegoutum, Oostereind en Suameer waren gisteren de belangrijkste etappeplaatsen tijdens wat geksheidend genoemd werd een heuse „Noordmans-pelgrimage“. De uitgevers en redacteuren van de *Verzamelde Werken* van dr. Oepke Noordmans bezochten deze plaatsen omdat ze een rol speelden in het leven van de man die door kenners beschouwd wordt als de grootste protestantse theoloog die Nederland deze eeuw heeft voortgebracht. In het gezelschap bevond zich ook Johan Noordmans, zoon van de theoloog.

Volgens secretaris drs. Durk Rijpma hervormd predikant te Gorcum, ging met deze pelgrimage een lang gekoesterde wens van de redactie in vervulling. Aan de uitgave van het verzamelde werk van dr. Oepke Noordmans wordt als sinds 1972 gewerkt door medewerkers van de theologische faculteit in Utrecht en de Theologische Hogeschool van de Gereformeerde Kerken in Kampen. Eind dit jaar verschijnt het zesde deel en de verwachting is dat het negende en laatste deel uit de serie in 1987 het licht zal zien.

Om het nuttige met het aangename te verenigen begon de Friese Noordmansdag gisteren in Nynke Pleats in Piaam met koffie en een huishoudelijke vergadering. In Piaam deed Oepke Noordmans in 1903 intrede als hervormd predikant. Toen het zakelijke gedeelte van de dag was afgerond, bekeek het gezelschap Piaam en het nabijgelegen Idsegahuizum, in Noordmans' tijd samen een gecombineerde hervormde gemeente vormend. Men sprak er onder andere met de 82-jarige Hylke Schrale, die Noordmans als 7-jarige heeft meege-

In Oostereind en Scharnegoutum bezochten de Noordmans-vorsers de boerderijen waar Oepke respectievelijk geboren werd (in 1871) en woonde vanaf zijn zesde jaar. Vervolgens ging de reis naar het gemeentehuis van Burgum, waar het gezelschap op koffie en oranje-kroket werd onthaald door burgemeester drs. Aad van Dulst die voorzitter is van de stichting die de *Verzamelde Werken* uitgeeft. In Suameer werd tot slot een

bezoek gebracht aan de kerk waar Noordmans van 1910 tot 1923 als predikant stond. Enkele gemeentelieden wier ouders of grootouders Noordmans hadden meegemaakt, vertelden de verhalen die in het dorp zijn blijven leven.

In de loop van de dag kregen redacteuren en uitgevers van de *Verzamelde Werken* het beeld bevestigd van een groot theoloog die in het dagelijks leven uiterlijk stug, maar van nabij heel gevoelig was, moeilijk toegankelijk maar zeer sociaal vrendel, en in alle gevallen uitermate principieel.

Talrijk zijn de verhalen over de conflicten die Noordmans had, met name in Suameer, met kerkvoogden en andere dorpsnotabelen. Niet zelden ging het dan over de schandelijke wijze waarop rijke boeren hun arbeiders, maar ook hun dominee behandelden. Achter de fraaie gevels van de grote dorpspastorieën ging namelijk dikwijls veel armoede schuil. Behalve een groot redenaar, een scherp denker en een vermaard ethicus werd Noordmans dan ook een strijdbaar verdediger van de sociale rechten van predikanten. Hij stond aan de wieg van de Bond van Nederlandse predikanten.

Burgemeester Van Dulst greep gisteren de gelegenheid aan om er nog eens voor te pleiten dat in of naast de *Verzamelde Werken* ook ruimte komt voor een gedegen biografie. Met name over de periode-Suameer is volgens Van Dulst te weinig bekend. Volgens drs. Rijpma bestaan er inderdaad plannen om meer studie te maken

van Noordmans' leven. Na zijn Friese periode was Noordmans nog twintig jaar predikant in het Gelderse Laren. Hij overleed in 1958.

De „Noordmans-pelgrims“ voor de kerk van Suameer. Van links naar rechts: dr. Van Haurlem (Suameer), J. A. Noordmans, burgemeester A. J. van Dulst, dr. G. W. Nieuwen, mevrouw C. Kai, drs. A. van der Kooi, drs. D. P. Rijpma, prof. dr. J. M.

Dr. Wassenaar

In de loop der jaren zijn talloze artikelen en boeken, waaronder een flink aantal proefschriften, over het werk van Noordmans verschenen. Eén van de proefschriften is dat van dr. J. D. Th. Wassenaar.

In 1999 promoveert hij aan de Universiteit van Amsterdam op 'Noordmans in Friesland. Bijdrage tot de biografie van een kerkvader'. Het boek bestaat uit een biografisch, een ecclesiologisch (ecclesiologie = leer aangaande de kerk) en een theologisch deel. In het biografische deel is een uitvoerig hoofdstuk over Noordmans' ambtsperiode in Suameer te vinden.

Dr. Wassenaar is secretaris van de St. Dr. O. Noordmans. Voorzitter is mevr. dr. A. van der Kooi, afkomstig uit Oostermeer. De stichting beoogt studie van het gedachtengoed van Noordmans te bevorderen en de relevantie ervan voor vandaag onder de aandacht te houden. Ze organiseert elk jaar een studiedag en geeft elk jaar eveneens een Nieuwsbrief en een Cahier (met de tekst van de lezingen van de studiedag) uit.

Op de foto de jonge doctor J.D.Th. Wassenaar, geflankeerd door zijn collega's ds. L. Hoekstra en ds. T.C. Veninga, wordt toegesproken door zijn promotor, prof. dr. W. Balke.

Ds. Noordmansstraat

Tien jaar na het overlijden van ds. Noordmans, in 1966, wordt in Sumar een nieuwe straat naar hem vernoemd.

Artikel Weekblad Actief

In 1991, 35 jaar na het overlijden van ds. Noordmans staat bijgaand artikel in de regionale huis-aan-huis krant 'Weekblad Actief', geschreven door Eize de Boer.

Opmaak 2016 Werkgroep Noordmans Sumar i.s.m. Dr. D.J.Th. Wassenaar.

Sumar - Ds. Noordmansstraat

Weekblad Actief 22/2 1991

SUMAR - Bijna 120 jaar geleden, op 13 juli 1871, werd in Oosterend (voorheen Hennaarderadeel, nu Littenseradiel) Oepke Noordmans geboren, de later landelijk bekende dominee Noordmans, 35 jaar geleden, op 5 februari 1956, zou Ds. Noordmans te Ede overlijden, 25 jaar geleden, in 1966, dus 10 jaar na zijn dood, werd in Sumar een nieuwe straat naar hem genoemd, de Ds. Noordmansstraat. Naar aanleiding van al die mooi ronde getallen zou 1991 een Ds. Noordmans-herdenkingsjaar mogen heten. Zo redenerend valt er natuurlijk elk moment wel iets of iemand te herdenken. Maar een beknopte terugblik op het leven van Ds. Noordmans moet in deze rubriek mogen.

Ds. Oepke Noordmans studeerde in Leiden en Utrecht en was hervormd predikant te Idzengahuizum (Fries: Skuzum, van 1903-1910), Sumar 1910-1923) en het Gelderse Laren (1923-1943). In 1935 werd hem door de Rijksuniversiteit van Groningen het eredoctoraat in de

theologie verleend. Over Ds. Oepke Noordmans vermeldt de 'Grote Winkler Prins Encycdie': "Hij behoorde tot diegenen die de dialectische theologie van Karl Barth in Nederland introduceerden. Hij was een oorspronkelijk theoloog en werd door zijn veelzijdige geschriften één der meest invloedrijke figuren in het theologisch en kerkelijk leven der Nederlands Hervormde kerk. Hij gaf leiding in de strijd om de nieuwe kerkorde (1951) en opende veler ogen voor kerkelijk denken."

Van 1910-1923 was dominee Noordmans predikant te Sumar. Hij was er, zo wil het verhaal, vooral bij de arme bevolking, een bemind man, die om zijn eerlijkheid en oprechtheid hoog werd geprezen. Toch was hij geen onomstreden figuur tijdens zijn dertienjarige Sumarder periode. Daar de kerkeraad van Sumar in die dagen nogal conservatief was, waren er wel eens strubbelingen tussen de voorganger en de raadsleden. Toch is dominee Oepke Noordmans door de hoge kerkelijke besturen altijd zeer gewaardeerd.

Naast het begrip 'oudere jongeren' bestaat er ook zoiets als 'oudere nieuwbouw'. De Ds. Noordmansstraat kan onder die noemer worden geplaatst. Het is zo'n typische jaren zestigstraat, met voornamelijk rijtjeshuizen bebouwd, waarvan er in ons land ettelijke duizenden zijn. Wat de hier naar voren gehaalde Sumarder versie betreft: daarvan wordt de naam niet altijd correct gespeld. Dat is bijvoorbeeld het geval op de niet lang geleden in Tytsjerksteradiel huis aan huis verspreide gemeentepplattegrond. Daarop moet de Ds. Noordmansstraat het met een s minder doen, terwijl alle naslagwerken toch duidelijk spreken over Noordmans en niet Noordman.

Eize de Boer.

*Actief
ook in uw
straatje*

Werkgroep Noordmans in de kerk van Sumar

v.l.n.r.

Els Havinga-Hoekstra

Dr. Wassenaar

Ingrid Hoekstra-Dijkman

Nynke Bosgra